

Протокол

гр. София, 29.11.2023 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 8 състав, в
публично заседание на 29.11.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Деница Митрова

при участието на секретаря Милена Чунчева, като разгледа дело номер **3039** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

След спазване на разпоредбите на чл. 142, ал. 1 ГПК на именното повикване в 10:12 ч. се явиха:

ЖАЛБОПОДАТЕЛЯТ – „МОУШЪН“ ЕООД – редовно уведомен от предходното съдебно заседание, се представлява от управителя на дружеството – Б. Н. А. и от адв. К., с пълномощно от днес.

ОТВЕТНИКЪТ – ДИРЕКТОРА НА ДИРЕКЦИЯ ОДОП С. ПРИ ЦУ НА НАП – редовно уведомен от предходното съдебно заседание, се представлява от юрк. З., с пълномощно по делото.

СГП – редовно уведомена по реда на чл. 138, ал. 2 от АПК, не изпраща представител.

Вещото лице – А. Н. К. – редовно призован, се явява лично.

СТРАНИТЕ /поотделно/ - Да се даде ход на делото.

СЪДЪТ намира, че не са налице процесуални пречки за даване ход на делото, поради което

ОПРЕДЕЛИ:

ДАВА ХОД НА ДЕЛОТО.

ДОКЛАДВА постъпилото по имейл-а на съда заключение по допуснатата СТЕ на 22.11.2023 година от вещото лице К., извън срока по чл. 199 от ГПК, а приложените към делото 3 броя СД-дискове са взети от вещото лице К. без разрешението на съда и не са върнати към датата на представяне на експертизата.

СТРАНИТЕ /поотделно/ - Получили сме препис от заключението на вещото лице. Не правим възражение по неспазването на срока по чл. 199 от ГПК. Да се изслуша заключението.

СЪДЪТ запитва вещото лице, защо дисковете не са върнати при депозиране на заключението по СТЕ?

Вещото лице К. – Предоставям дисковете, които съм взел от делото. Аз съм вещо лице и спазвам моите задължения. Нямах смисъл да взема делото. Дисковете са непрезаписваеми. Имам снимка на делото, когато съм ги взимал за процесуална икономия взех само дисковете. Не взех делото, тъй като валеше и нямах необходимата чанта, с която да го нося. Аз съм компютърен специалист, не съм юрист и не мога да преценя останалите документи по делото. Аз работих по информацията от трите диска, които съм взел от материалите по делото. Дисковете имат дата на записване, която може да се провери.

С оглед депозираното заключение от вещото лице, след като изслуша становището на страните и с оглед липсата на възражение от страна на страните, СЪДЪТ

ОПРЕДЕЛИ:

ПРИСТЪПВА към изслушване на вещото лице,

СНЕМА САМОЛИЧНОСТТА НА ВЕЩОТО ЛИЦЕ

А. Н. К. – 52 г., с висше образование, българин, български гражданин, неосъждан, без родство и дела със страните.

ПРЕДУПРЕДЕН ЗА ОТГОВОРНОСТТА ПО чл. 291 от НК.

ВЕЩОТО ЛИЦЕ обеща да даде вярно и обективно заключение.

Вещото лице К. - Представил съм заключение, което поддържам.

Адв. К. – Да се приеме заключението на вещото лице, изслушано в днешното съдебно

заседание. Нямам въпроси към експертизата.

Юрк. 3. – С това уточнение, което е направил съда, аз не виждам тези дискове от кого са представени.

Вещото лице К. – Единият диск е предоставен от НАП, има го в бележката към делото, има опис кой диск от коя страница е свален, в бележката, която подписах долу в Адвокатска стая.

Юрк. 3. – Аз не мога да се ориентирам в констатациите, към кои електронни документи, предоставени от коя от двете страни са.

Вещото лице К. – Има предоставени документи и от двете страни. От страна на НАП са предоставени повечето документи.

Юрк. 3. – Жалбоподателят е поискал да се направи експертиза, освен на РД и РА, и на първата заповед за възлагане на ревизия, също така на още две искания за предоставяне на документи от задължено лице, които не са представени от НАП на диск, в електронен вариант.

Вещото лице К. – Аз съм направил изследване само на документите, които са представени по делото, на тези дискове. Аз съм компютърен специалист и не мога да изследвам документи на хартия.

Юрк. 3. – След като сте отписал тази задача, че трябва да бъдат отделени Вашите констатации относно електронните документи, които е получил жалбоподателя, които той е предоставил по делото и тези, които ние сме предоставили за целите по делото, къде е това разделение във вашата експертиза? Има решение от директора на НАП, аз не виждам кой го е представил и от къде идва. Има и решение на директора на ОДОП, което аз не виждам дали въобще е поставено като задача. Според мен това е извън задачата.

Вещото лице К. – Аз съм компютърен експерт и не мога да изследвам други документи. Разделението е на стр. 2 в самото изследване съм описал, на кой диск, какво се съдържа. Може да се види от страниците на делото, от кого са представени. На стр. 2 в края, са написани всички файлове, на тези дискове и моите изследвания върху тези факти. Всички документи, които са били представени от двете страни съм изследвал в експертизата.

СЪДЪТ РАЗЯСНЯВА предметът на задачата:

По отношение на първи въпрос, посочен в молба от 19 май 2023 година, в същата са посочени номерата, а не наименованията на документите. Същите са описани в констативната част, а именно: заповед от 15.09.2014 година, искане за предоставяне на документи и писмени обяснения от 02.12.2014 година, искане от 15.01.2015 година, ревизионен доклад от 24.03.2015 година и ревизионен акт от 25.05.2015 година. Това са документите, които трябва да бъдат изследвани. Няма въпрос за решението на ОДОП, защото същото е подписано, не е подписано с електронен подпис, а със

саморъчен подпис.

Вещото лице К. – Допълвам доклада на съда: Както и двата представени документа, които се повтарят.

Юрк. З. – Има и постановление за обезпечителни мерки. Имате поставени конкретни задачи, по които да работи вещото лице.

Вещото лице К. – Това е представено от жалбоподателя, аз съм се постарал да изследвам всички файлове, защото не мога да направя преценка на тяхната стойност. Във връзка с даденото указание на съда да търся контакт със съответните служители, аз не съм осъществявал контакт. Самият електронен подпис е създаден така, че не е нужно да осъществявам контакт, създаден е по чл. 30 от Регламент № 910 от 2014 година и е дадена възможност за т.н. квалифицирано валидиране, не е необходимо да проверявам на място, дали е подписан или не.

Юрк. З. – Дали сте направили справка, тъй като няколко пъти говори в заключението си, че документите не са подписани с електронен подпис? Например посоченото на стр. 4: посочената „цифрова комбинация с думата подпис не може да се приеме за електронен подпис, тъй като не отговаря на няколко от изискванията на Регламент № 910/2014 година на Европейския парламент“. Правил ли сте справка, от кога влиза в сила този регламент и дали тези конкретни документи, които са издадени през 2015 г. попадат в обхвата му? Питам, защото така е зададен въпроса.

Адв. К. – Възраждам. Това е юридически въпрос.

Вещото лице К. – Аз съм разсъждавал по следната хипотеза: Първо електронния подпис са данни внесени в електронни документи. Тези данни могат да бъдат визуализирани по различен начин. Тези данни са описани в приложение 2 мисля, че в този регламент. Там са описани атрибутите, които трябва да присъстват в електронния подпис. Това, което е посочено тук на стр. 4, след подпис, това всъщност е РА, на края на РА, което представлява буквена-цифрова конфигурация, която не отговаря на нито един от атрибутите посочени в приложение 2. Дори и в нашия закон на електронен подпис и електронен документ, който действаше преди, не мога да кажа точен срок, когато е действал, но е преди изменението на закона, също има посечено определение, какво представлява електронен подпис. Проверил съм Регламент № 910 от 2014 г.

Адв. К. – Ако приемем, че се прилага Регламента, ако приемем, че се прилага Закона, се прилага Законът. Въпросът, както е зададен е в съответствие на регламента и по закона. Ако приемем, че така както е зададен въпроса, следва да се провери съответствие с Регламента и съответствие със Закона за електронния документ и електронните счетоводителни услуги.

СЪДЪТ счита, че не следва да се приеме заключението на вещото лице, тъй като същото заяви, че е работило само и единствено по документи предоставени от жалбоподателя, независимо, че по делото има приложена друга информация, във връзка с електронния подпис. Отделно от това има поставени конкретни задачи и не

следва вещото лице само да избира, по какво да работи.

Вещото лице К. – След проведения телефонен разговор с деловодител и секретар на състава, аз казах, че не мога да донеса дисковете, а не че няма да ги върна. За първи път се явявам на този състав. Свършил съм си работата. Свършил съм повече работа, от колко би трябвало. Дисковете са непрезаписваеми.

Юрк. 3. – Въпросът ми е: в диска, който сте проверил, към файловете на РА, заповедта за възлагане на ревизия, има ли детачнати файлове с подписи?

Вещото лице К. – Сега ще покажа, какво има на дисковете, за да може да го видите сами. Показвам на юрк. 3. файловете, които се намират на моя таблет. Това са документите предоставени от жалбоподателя. Показвам и на съда, това са файлове, само това - има на диска. Това са дисковете, които са предоставени от Вас, папки, в които има сертификати. Те не могат да се отворят така. Това са „сва файлове“, това се пада при Вашия доставчик. Това е диска на инфонотари, в който има папки със сертификати. Отварям инфонотари, това са сертификати предоставени от тях, от тяхната система за описание на електронните подписи, но по същество те не съдържат пряка информация по делото. Когато се създават електронните подписи, те се създават въз основа на крипто сертификат, който е сертификат за сигурност, генериран файл. На тези файлове има криптофайлове, те носят само служебна информация, вътрешна за инфонотари, която е само за инфонотери. Те са чисто технически.

Вещото лице показва таблета си на юрк. 3..

Вещото лице К. – Този диск, който е предоставен от Вас, има три файла. Това е кеп файл-а, който съм го описал в експертизата, който съдържа скриншото. За мен това са снимки като единият е във формат pdf, а другия е word. Това са два варианта на един и същи файл. Описани са в експертизата. Дискът, който е представен от НАП, съдържа три файл-а, аз съм го описал. Това е файл-а, но не може да се види към кой подпис е това. Това са снимки, които са направени неизвестно към кой подпис. Другите два файл-а са РА, който е записан като pdf и word. Това е цялото съдържание.

Юрк. 3. – Има ли в някой от предоставените дискове детачнати файлове с електронни подписи на актовете на тези документи?

Вещото лице К. – Не, няма. Всичко е описано, както е описано в началото на стр. 2, анализ с описани файлове съдържащи в дисковете. Подробно съм описал всички файлове и съм оформил тезата си.

Адв. К. – Може ли да обясните на съда, какво представлява детачнати файлове, какво представлява такъв електронен подпис и по-какъв начин такъв подпис може да се обвърже с конкретен документ?

Юрк. 3. – Бидейки, тъй като, аз не съм специалист, аз се опирам на указания, които ще представя другия път, който е предоставен на съда по служебен път, с което всъщност се обяснява, че по стария начин, когато оператор на електронните подписи, сега

органите на НАП, е бил инфонотари, електронните подписи, с които са подписвани електронните документи, не са били инкорпорирани в електронния документ, а са били като детачнати файлове, като допълнителни файлове, към основния файл и всякаква проверка за техния сертификат се прави от софтуер-а Ди ес туулс? Аз не съм специалист. Това е, което аз знам.

Адв. К. – Това беше въпрос към вещото лице.

Вещото лице К. – Така наречения „детач подпис“ представлява данните на подписа да се намират в отделен файл, а не както се изрази юриконсулта на НАП, в документа, който начин на подписване има много недостатъци, които може да сравнява само и единствено в момента на подписване. Може да сравнява файл-а, оригиналния файл и не може да се проследяват никакви промени в този файл. С подпис изнесен в друг файл, носи и друга опасност, че дори и най-малките промени в оригиналния файл, компрометират подписването и не може да се разбере, какви промени всъщност са направени. Този подпис е направен като снимка, като снимка на документа при подписването. Ако основния документ се отвори на word, някои word-ове са така направени, че те си добавят служебна информация при всяко отваряне. След това във файл-а ще бъде внесена нова информация, което по същество няма да измени съдържанието, защото това е невидима информация за човек, но подписът няма да бъде валиден и ние няма да знаем, защо няма да е валиден, т.е. трябва да направим нов.

СЪДЪТ запитва вещото лице К.: Ако например, гледаме заповедта от 15.09.2014 г. за възлагане на ревизия, която е подписана с електронен подпис, подписана на 15.09.2014 г., ако обаче, аз или някой друг, на 16.09.2014 година, променим някой от периодите в данъчната ревизия, напишем промяна в датите: от 31.08.2014 г. на 31.08.2015 г., тази промяна от 2014 на 2015, няма да е видна, това ли казвате?

Вещото лице К. – Не. Даже още по-лесно ще кажа: представете си, че те са подписали един документ, който е достигнал в деловодството на съда по електронен път, ако някои от състава, деловодителя го отвори, за да види просто какъв документ има, за да види, дали е това, което се изисква, той го отваря на word нищо не променя и го затваря. След затварянето, ако е конфигуриран така, че да си добавя така наречената активна информация или друг формат не само word, той след това ще дава „невалиден“. Аз ако взема след това да работя по този документ, той ще показва, че е невалиден, че вече е компрометиран подписа, т.е., че не отговаря оригиналния документ на подписа. Дори нещо толкова невинно. Затова в технически аспект това подписване, не го ползваме, смятаме, че е ненадеждно и всъщност със стандарта, който излиза 910 това е променено. В условия на идеален случай, когато стандарта за софтуерта за подписване е бил стандартизиран, одобрен, проверен, те са валидни, защото се подписва с валидно удостоверение, което е издадено за квалифициран електронен подпис. Подписват се и са валидни към момента на подписването. Технологията е ненадежна, поради което, аз не мога да кажа, от кога правно са взети. Аз съм разсъждавал единствено в техническите стандарти, които съпътстват тези европейски актове. Удостоверението към подписа има срок на ДДС, издава се в определен период. След изтичане на този срок той показва, че удостоверението е

невалидно. Зависи от кой софтуер е създаден, с някой може да се провери детайлно. При детайлната проверка се виждат всички атрибути на подписа, т.е. вижда се, че е валидно удостоверение към определени дати, вижда се, ако има други недостатъци при подписването.

Адв. К. – Преди действието на Регламент № 910 е действала директива, по силата на тази директива е имало списък с условия, това е юридическата част, които са идентички с тези, които вече ги има. Изискванията на регламента и на директивата за квалифициране на електронен подпис е идентичен. Въпросът ми е, дали този електронен подпис, който е използван отговаря на изискванията за квалифициране на електронен подпис? НАП не са предоставили електронните подписи и мисля, че ще трябва да се допълни експертизата, за да добавят и останалите документи.

Вещото лице К. показва на съда таблета си.

Юрк. З. – Това, което обясних и аз и което показва вещото лице, а именно, че с дискове и дисково устройство разполагат единици хора вече в администрацията, най-вероятно в диска, който сме представили ги няма тези детачнати файлове с електронния подпис.

Адв. К. – Когато се разделят подписаният файл от детачния електронен подпис, има ли някакъв начин, по който да се провери или удостовери, дали този електронен подпис е подписан? Има ли начин по детачния електронен подпис, представен по отделно, да се разбере, кой документ е подписан с него?

Вещото лице К. – Когато са разделени само по единия не може да се провери. По отношение на детачния електронен подпис, по отделно не може да се провери, кой го е подписал, не носи такава информация. Само когато са заедно и само когато не са променени двата файла може да се провери и да бъде направено сравнение. В списъка от Инфонотари се съдържа такава служебна информация за издаването на квалифицирано удостоверение за електронен документ. Взел съм я предвид при изготвяне на експертизата, но тя няма пряко отношение към тези удостоверения на лицата изброени в документите. Информацията е техническа и касае издаването на подписите към онзи момент като цяло. Има описание за конкретни лица, конкретни служители на НАП, но аз няма как да ги проверя, тъй като това са само удостоверения, т.е. от тази информация може да се съди, че такива са издадени, дали са връчени, дали са подписани няма как да кажа, защото липсва самия електронен подпис.

Юрк. З. – В действителност, когато се прави проверката на документа подписана с електронен подпис, като вече е изтекла към

проверката излиза, че подписа е невалиден. Точно заради това сме изискали допълнителна информация от Инфонотари за конкретните дати дали тези лица са притежавали валидни, квалифицирани, електронни подписи. Инфонотари казаха – да.

СЪДЪТ предявява на вещото лице заповед за възлагане на ревизия, намираща се на лист 109 от делото, и го запитва това ли трябва да е подписа?

Вещото лице К. – Не. Нямам представа, какво е това, който го е слагал, той трябва да каже. Това е цифрово-буквена комбинация, която може да е различни неща, може да е кеш, може да е част от подписа, но тя не носи атрибут, които следва да се носи за квалифицираните електронни подписи. Атрибутите са посочени в Регламент № 910 от 2014 година, в Приложение II в 11, 12 точки: първото е за указание за форма подходяща за автоматизиране на обработка, удостоверение издадено като квалифицирано, удостоверение за електронен подпис; данни, което еднозначно представлява издадено удостоверение от доставчик на квалифицирани удостоверителни услуги, чийто набор включва най-малко държава членка за удостоверяване на доставчика и за юридическо лице – наименование; къде е приложимо; регистрационен номер според социалния регистър; за физическо лице - името на лицето. Други атрибути са също: името на титуляра, или на псевдоним, с който се използва в електронния подпис, с който се подписва, данни за валидиране на електронен подпис, които съответстват на данните за създаване на електронен подпис; информация за началото и края на срока на валидност; идентификационен код на удостоверението, което е уникален за удостоверението, което е ползвано за подписване; усъвършенстване на електронен подпис или усъвършенстване на правен печат на издаващия, т.е. посочва се тази информация; Също така има място, където удостоверението се поддържа до усъвършенстване на електронния подпис и усъвършенствания електронен печат; място на услуги, където могат да се отправят искания, за проверка на валидността на удостоверението, както и се посочват данните за осигуряване на електронния подпис, свързани с данните на валидиране. Това е по регламента. Аз не мога да кажа, от кога влиза в сила, има дата на Европейския сайт, но не знам, дали е за Б..

Вещото лице К. – Не мога да кажа, от кога влиза в сила регламента за Б., но преди това, действащата Директива № 1099/93ЕО също съдържа определение за квалифициране за електронен подпис.

Адв. К. – Считам, че така както е зададен въпросът, а именно „дали отговаря на регламента и на закона за електронните документи“, той включва в себе си и отговара на въпроса, дали отговаря електронния подпис на изискванията на директивата, защото този закон е действал преди 2016 година и съответно изискванията към електронния подпис, за да бъде той квалифициран е следвало да се съобразят със закона, съответно директивата. Считам, че експертизата следва да бъде допълнена, моля да бъде допуснато уточнение на въпросите. Моля, НАП да предостави електронните подписи и информацията, която не е предоставена до момента. По отношение на изслушаната днес експертиза, в тази част, която е извършена следва да се приеме. Моля да ми дадете възможност за допълнителни въпроси.

Юрк. 3. – Считам, че следва да бъде допълнена експертизата, същата не следва да бъде приета днес, защото аз от нея не мога да се ориентирам, констатациите към кои файлове са и към кои дискове се отнасят. Считам, че въпросите следва да бъдат преформулирани или доуточнявани. Моля да ми дадете възможност да направя и аз едно доказателствено искане, т.е. да формулирам въпрос, който ще бъде в смисъл, че: след като НАП предостави тези детачнати файлове на подписите, които вероятно не се съдържат в дисковете предоставени от НАП, да бъде извършена проверка на тези подписи със софтуер – ди ес туул, за улеснение на съда и на вещото лице, ще предоставя писмо-указание, в което е посочена методиката, по която следва да бъде извършена тази проверка. Може съдът да прецени. Аз така или иначе после ще се ползвам от тази методика. Моля да ми дадете възможност още веднъж да представя файловете. На мен ми е отбягнало при поставянето на въпросите към експертизата, защо е необходимо да се прави експертиза на електронен подпис, на искане за предоставяне на документи, както и на решенията на директора на ОДОП, че даже и ревизионния доклад. Само обръщам внимание, просто ми се струва, че е необосновано да се прави повторна експертиза по точно тези въпроси и да се изключи постановлението за налагане на обезпечителни мерки, решението

на директора на дирекция ОДОП.

Адв. К. – Не възразявам срещу казаното от колегата, като моля за даване на възможност в срок да формулираме въпроси към вещото лице. Моля вещото лице да си свърши работата и да получим всички една завършена експертиза.

СЪДЪТ като взе предвид становището на страните и като съобрази обстоятелството, че изслушаната днес експертиза е непълна, което не се дължи само и единствено по причини на вещото лице и с оглед начина на формулиране на въпросите, които от една страна касаят законодателство действащо след 2014 година, в частност регламента, липсва конкретизация в експертизата да са проверявани съответните елементи на действащата през 2014 година директива. Фактът, че в съдебното заседание при изслушването на вещото лице бе установено, че то не е работило по всички относими към полагането на електронни подписи материалите, поради непредставянето им от страна на ответника.

По тези съображения, СЪДЪТ намира, че в днешното съдебно заседание не следва да бъде приемана експертизата, тъй като трябва да бъдат събрани още относими доказателства, каквото искане беше направено от страните и на последните да се даде възможност да зададат по конкретни и по детайлни въпроси към вещото лице, на които то да отговори.

По тези съображения, СЪДЪТ

ОПРЕДЕЛИ:

НЕ ПРИЕМА изслушаната в днешното съдебно заседание експертиза.

ДАВА ВЪЗМОЖНОСТ в 10-дневен срок от днес на страните да депозират в писмен вид, по - ясни и конкретни въпроси към вещото лице и да представят относимите към въпросите доказателства, намиращи се у тях или дали искат да бъдат събрани такива, с копие за другата страна, с опис на съдържащите в носителите материали.

След размяната на писмнените молби, СЪДЪТ ще определи

депозитът, който следва да бъде внесен от всяка от страните и тогава ще бъде уведомено вещото лице за поставените задачи, по които следва да работи.

СТРАНИТЕ /поотделно/ - Нямаме доказателствени искания и няма да сочим нови доказателства.

След съгласуване на страните и с оглед размяната на книжа и доказателства, СЪДЪТ

ОПРЕДЕЛИ:

ОТЛАГА ДЕЛОТО и го НАСРОЧВА за 28.02.2024 г. от 11:00 часа, за която дата и час страните, както и вещото лице са уведомени от днес.

Протоколът е изготвен в съдебно заседание, което приключи в 11:10 часа.

СЪДИЯ:

СЕКРЕТАР: